

A pápalátogatás tükrében

Lassan egy éve már, hogy II. János Pál pápa fölkereste hazánkat. Ez év őszén pedig a magyar püspöki kar megy Rómába, az öt évenként esedékes „ad limina” látogatásra, hogy beszámoljon a Szentatyának egyházunk életéről. A látogatással együttjáró munkák lezárultak, elhalványulnak az akkor átélt izgalmak, örömök és gondok is. Ittjárta lassan emlékké válik. A pápa egy-egy gesztusa, szava azonban sokak szívébe belemarkolt, s talán fordított az életükön is. A látogatásról készült kép- és hangfelvételek sok kedves mozzanatot megörökítettek, a beszédek nyomtatásban mindenki kézbe vehette, a püspöki kar nemrég három körlevélben foglalta össze hozzánk intézett tanításának főbb pontjait.

A magyarság nagy részét megmozgató események mindig tükröt tartanak elénk nemzetünkről, „hazánk állapotjáról”, ahogyan a régiek fogalmaztak. Az új, szabadon választott, felelős magyar kormány megalakulása óta nem sok esemény akadt országunk életében, amely ennyi embert megmozgatott vagy legalább megérintett volna. Az eltelt hónapok elegendő távlatot adnak ahhoz, hogy föltegyük a kérdést: milyen képet kaphatunk hazánk 1991-es állapotáról a pápalátogatás tükrében?

Milyen az az ország, amelyet azokban az augusztusi napokban fölkeresett? Milyen a sajtója, a rádiója, a televíziója? Kinek mit jelentett ez a látogatás, ki mit értett meg a szavaiból, a tanításából? Hogyan fogadták a hívők, hogyan a tudatlanok és hogyan a hitetlenek? Létrejött-e a szó igazi értelmében vett találkozás közte és a magyarság között? Ki hogyan s mire használta fel ezt az alkalmat: a megtérésre, önvizsgálatra, egyéni vagy egyházközségi megújulásra, vagy talán éppen nyereszkesedésre, üzletelésre? Milyennek mutatkozott közlekedésünk, közbiztonságunk, kereskedelmünk az események tükrében? Mennyire volt felkészülve a fogadásra a magyar egyház, a magyar társadalom, politikai és kulturális életünk vezetői?

Talán azt a kérdést is megkockáztathatjuk: milyennek látott minket a Szentatya? Ő, akit ötvenkettedik útja vezetett hozzánk, s már bejárta a világ minden táját, találkozott minden rendű-rangú, fajú és vallású emberével? Milyennek tarthat minket, magyarokat? Mit tanulhatunk tőle, Szent Péter utódjától, s tőle, a világlátott bölcstől, aki oly jól ismeri az embert?

Következő számaink egy-egy írása a pápalátogatás fényében vizsgálja hazánkat, ilyesféle kérdésekre keresve a választ. Önvizsgálatra, eszmélkedésre serkentő vizsgálódások ezek. Talán segítenek abban, hogy néhány használható szempontot kapjunk lelkiismeretünk folytonos kérdéséhez: helyes úton járunk-e? Kell-e változtatnunk utunk irányán, haladásunk sebességén, céljainkon és módszereinken?

Így juthatunk el utolsó kérdésünkhöz.

Szembenézve jelenünkkel előrepillanthatunk a jövőbe: hogyan tovább? Milyen feladatokkal kell szembenéznie egyházunknak a következő években? Milyen eszményeket tűzünk magunk elé, mire kell leginkább törekednünk?

A pápa hangsúlyozta: átmeneti korban élünk. Le kell zárnunk a múltat, s elszánt akarattal, testvéri összefogással a kiengesztelődés szellemében kell nekifognunk jövőnk építésének, a II. Vatikáni zsinat szellemében. Háromnegyed év telt el azóta. Tisztult-e a látóhatárunk? Kirajzolódnak-e olyan kristályosodási pontok, amelyekre biztosan építeni lehet a jövőben? Megindult-e a gazdasági-erkölcsi-emberi kibontakozás az országban, s biztonságosan, jó ütemben, jó irányban halad-e előre? Hogyan bontakozik-fejlődik-alakul egyházunk élete? A tőlünk telhető legjobban kihasználjuk-e az Isten-adta kegyelmi időt, lehetőségeket?

Lukács László